[2021] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 317

ਫੂਲ ਸਿੰਘ
ਬਨਾਮ
ਮਧਿਆ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ
(ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1520 ਦੀ 2021)
ਦਸੰਬਰ 01, 2021

[ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – ਧਾਰਾ.376 – ਬਲਾਤਕਾਰ – ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੀੜਤ/ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰਿਕਸ ਦਾ ਪਤੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਅਕੇਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸੌ ਰਹੀ ਸੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਦੀਵਾਰ ਉੱਤੇ ਛਾਲ ਮਾਰੀ, ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰਿਕਸ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ – ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰਿਕਸ ਦੇ ਕੇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭਾਬੀ ਅਤੇ ਸਾਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ – ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ – ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ – ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ – ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 376 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 7 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ – ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ – ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰਿਕਸ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰਿਕਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਜਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੱਟਾਂ ਨਹੀਂ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ – ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਕੇਸ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰਿਕਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਹੀ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਵੀ ਹੋਈ – ਫੈਸਲਾ: ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰਿਕਸ ਨੇ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ – ਉਹ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਲਗਾਤਾਰ ਰਹੀ ਹੈ – ਕੁਝ ਵੀ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਓਰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰਿਕਸ ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ – ਭਾਵੇਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਦੌਰਾਨ ਵੀ, ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਹੈ ਉਸ 'ਤੇ ਅੜੀ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ – ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰਿਕਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਸਨੀਯਤਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰਿਕਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੱਟਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ, ਭਾਵੇਂ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਵੀ, ਇਸ ਲਈ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੱਟਾਂ ਬਾਰੇ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਹੈ – ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਇਹ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰਿਕਸ ਦਾ ਖਾਸ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੱਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਕੇਸ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰਿਕਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਸਨੀਯਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੀ।

ਘਟਨਾ ਦੇ ਵਾਪਰਣ ਤੇ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭਾਬੀ ਅਤੇ ਸਾਸ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਸੁਣਾਇਆ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੀੜਿਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ – ਉਸਦੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਦੇ ਹੋਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਪੀੜਿਤਾ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ – ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਈ – ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਵੀ ਸੀ, ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ – ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 376 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ :

1. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੀੜਿਤਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਸਨੀਯਤਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਸਨੀਯ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਦੇ, ਸਿਰਫ ਪੀੜਿਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 6]

2. ਜਿਹੜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਪੀੜਿਤਾ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਜਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੱਟਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਵਾਲ, ਭਾਵੇਂ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ, ਪੀੜਿਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 7]

3. ਹੁਣ ਜਿਹੜੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ DW1 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਅਲੀਬੀ ਦੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੀ ਰਾਤ ਉਹ ਇੰਦੌਰ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ DW1 'ਤੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੀ ਗਈ ਅਲੀਬੀ ਦੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। DW1 ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਉਸੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਸੀ। ਇੰਦੌਰ ਜਾਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਇਹ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ 'ਬੀ' ਨਾਲ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ, DW1 ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ 'ਬੀ' ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੰਦੌਰ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਰਾਤ ਇੰਦੌਰ ਵਿੱਚ ਰੁਕੇ ਸਨ। ਪਰੰਤੂ, ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ 'ਬੀ' ਨੂੰ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਨੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਇਲਾਜ ਲਈ ਲਿਜਾਏ ਗਏ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਬਚਾਅ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਇੰਦੌਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 'ਟੀ' ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰੁਕੇ ਸਨ ਪਰ ਉਸ 'ਟੀ' ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਵੇਂ 'ਬੀ' ਨੂੰ ਵੀ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੀ ਗਈ ਅਲੀਬੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ DW1 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ DW1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਜਗਾਉਂਦੀ। [ਪੈਰਾ 8]

4. ਹੁਣ ਜਿਹੜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਭਾਬੀ ਅਤੇ ਸਾਸ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੀੜਤਾ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਲਟਾ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਮਾਰਿਆ। ਯਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸਦੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਦੇ ਹੋਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਪੀੜਤਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਬੀ ਅਤੇ ਸਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਪੀੜਤਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਲਟਾ, ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਔਰਤਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਭਾਬੀ ਅਤੇ ਸਾਸ ਨੂੰ ਪੀੜਤਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਬਜਾਏ ਉਸਨੂੰ ਮਾਰਨ ਅਤੇ ਪੀੜਤਾ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸੀ, ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 9]

5. ਹੁਣ ਜਿਹੜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਸਜ਼ਾ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 376 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 376 ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਸੱਤ ਸਾਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਪਰਯਾਪਤ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਘਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ... ਜੋ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਲਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਕੋਈ ਅਸਾਧਾਰਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਖਾਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਉਲਟਾ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਹਲਕਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀੜਤਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸੀ। ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਉਸਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਤਕਲੀਫ਼ ਸਹੀ। ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ

ਕਰਵਾਈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਇੱਕ ਝੂਠਾ ਕੇਸ/ਬਹਾਨਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਨੀਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਸਾਧਾਰਣ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

[ਪੈਰਾ 101]

ਗਣੇਸਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ, (2020) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 573; ਰਾਜ (ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ. ਦਿੱਲੀ) ਬਨਾਮ ਪੰਕਜ ਚੌਧਰੀ, (2019) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 575 : [2018] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 78; ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਹਰਿਆਣਾ, (2018) 18 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 34 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸੰਤੋਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਬਿਹਾਰ, (2020) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 443 : [2020] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 798; ਰਾਜ ਐਚ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਮੰਗਾ ਸਿੰਘ, (2019) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 759 : [2018] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 904 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

(2020) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 573 ਪੈਰਾ 4.2 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

[2020] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 798 ਪੈਰਾ 4.2 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2018] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 904 ਪੈਰਾ 4.2 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2018] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 78 ਪੈਰਾ 4.2 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

(2018) 18 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 34 ਪੈਰਾ 5.4 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਤੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ : ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ.1520 ਦਾ 2021।

05.09.2019 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਇੰਦੌਰ ਵਿੱਚ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ.875 ਦਾ 2000।

ਅਦਿਤਿਆ ਗਗਰ, ਅਧਿਵਕਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਅਭੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਹਾਯ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਪਸ਼ੁਪਤੀ ਨਾਥ ਰਜਦਾਨ, ਮਿਸ ਰਸ਼ਮੀ ਸਿੰਘਾਨੀਆ, ਪ੍ਰਖਰ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਮਿਸ ਸਨੇਹ ਬੈਰਵਾ, ਅਧਿਵਕਤਾ ਜਵਾਬੀ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

1. ਮਧਿਆ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੰਦੌਰ ਵਿੱਚ 05.09.2019 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਖੁਸ਼ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਦੇਵਾਸ (ਇਸਨੂੰ ਅੱਗੇ 'ਸਿੱਖਿਆ ਅਦਾਲਤ' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੁਆਰਾ 31.07.2000 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 376 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 7 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਅਤੇ

500 ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਾ ਭਰਨ 'ਤੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ, ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

2. ਅਭਿਯੋਜਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, 9ਵੀਂ ਅਗਸਤ, 1999 ਦੀ ਰਾਤ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਪੀੜਤ/ਅਭਿਯੋਜਿਕਾ ਦਾ ਪਤੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਅਕੇਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਸੌਂ ਰਹੀ ਸੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਕੰਧ ਫਾਂਦ ਕੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਅਭਿਯੋਜਿਕਾ ਜਾਗ ਗਈ ਅਤੇ ਬਲਬ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲਿਆ। ਫਿਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਅਭਿਯੋਜਿਕਾ ਦਾ ਮੂੰਹ ਦਬਾਇਆ ਅਤੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕੰਧ ਫਾਂਦ ਕੇ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਅਭਿਯੋਜਿਕਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜੇਠਾਣੀ ਅਤੇ ਸਾਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ। ਉਲਟਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਭਿਯੋਜਿਕਾ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਦੇ ਹੋਰ ਪਰਿਵਾਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਅਭਿਯੋਜਿਕਾ ਨੇ ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਭੇਜਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਦੇ ਚਾਚਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਆਏ ਅਤੇ ਅਭਿਯੋਜਿਕਾ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਲਿਜਾਇਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 12.08.1999 ਨੂੰ ਇੱਕ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 376 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

2.1 ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਭਿਯੋਜਨ ਨੇ ਛੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਡਾਕਟਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ 12.08.1999 ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ-ਪੀਡਬਲਿਊ3 ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ-ਪੀਡਬਲਿਊ6। ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਰਾਜਾਰਾਮ-ਪੀਡਬਲਿਊ2 ਨੇ ਅਭਿਯੋਜਨ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਅਲੀਬੀ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਘਟਨਾ ਦੇ ਦਿਨ ਇੰਦੌਰ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਨ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਬਚਾਅ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਡੀਡਬਲਿਊ1 ਵਜੋਂ ਜਾਂਚਿਆ। ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਲੀਬੀ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਅਤੇ ਡੀਡਬਲਿਊ1 ਨੂੰ ਠੋਸ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, 31.07.2000 ਨੂੰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 376 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ।

2.2 ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਇੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹੈ।

3. ਸ੍ਰੀ ਆਦਿਤਿਆ ਗਗਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਜਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੱਟਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ।

3.1 ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਅਭਿਯੋਜਨ ਦਾ ਕੇਸ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਹੀ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

3.2 ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਘਟਨਾ 9.8.1999 ਨੂੰ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. 12.08.1999 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਭਾਵ, ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਅਭਿਯੋਜਨ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਅਤੇ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਿਸਮਾਨੀ ਸੰਬੰਧ ਜੇ ਮਾਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸੀ।

3.3 ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਦੋਨੋਂ, ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਡੀਡਬਲਿਊ1 ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਮੌਲਿਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾਅਵੇ ਵਾਲੀ ਮਿਤੀ/ਰਾਤ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇੰਦੌਰ ਵਿੱਚ ਡੀਡਬਲਿਊ1 ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ।

3.4 ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭੁਗਤੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਦੋ ਅਤੇ ਅੱਧੇ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਲਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਸਾਧਾਰਣ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

4. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸ਼੍ਰੀ ਅਭੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਹਾਇ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਾਦੀ ਜਨਰਲ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

4.1 ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਨੋਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 376 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ, ਪੀੜਤਾ/ਪੀੜਤ ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੀੜਤਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਸਨੀਯਤਾ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤਾ ਨੂੰ ਕ੍ਰਾਸ-ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਝੂਠਾ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

4.2 ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤਾ ਵਿਸ਼ਵਸਨੀਯ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੈ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਜ਼ਾ - ਧਾਰਾ 376 ਆਈਪੀਸੀ, ਇਕੱਲੇ ਗਵਾਹ/ਪੀੜਤ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਣੇਸਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ, (2020) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 573; ਸੰਤੋਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਬਿਹਾਰ; (2020) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 443; ਰਾਜ ਐਚ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਮੰਗਾ ਸਿੰਘ, (2019) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 759; ਅਤੇ ਰਾਜ (ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ ਦਿੱਲੀ) ਬਨਾਮ ਪੰਕਜ ਚੌਧਰੀ, (2019) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 575।

4.3 ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਕਜ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ (ਉਪਰੋਕਤ), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੀੜਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

4.4 ਹੁਣ ਜਿਹੜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਡਾਕਟਰ-ਪੀਡਬਲਯੂ1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਪੀੜਤਾ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਜਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੱਟਾਂ ਨਹੀਂ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀਕਾਰੀ ਸਬੂਤ ਨਾਲ ਸਮਰਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੀੜਤਾ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਮੈਡੀਕਲੀ ਜਾਂਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤਾ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਲਗਾਤਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਸ-ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਹੈ ਉਸ 'ਤੇ ਅਡਿੱਕ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪੀੜਤਾ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਜਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

4.5 ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰਿਕਸ ਦੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ।

4.6 ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤਿਰਿਕਤ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਅਲੀਬੀ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਘਟਨਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ/ਰਾਤ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ DW1 ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ DW1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

4.7 ਉਪਰੋਕਤ ਦਾਵੇ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

5. ਅਸੀਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ।

5.1 ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰਿਕਸ ਨੇ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਲਗਾਤਾਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰਿਕਸ ਦੀ ਇੱਕੱਲੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਗਹਿਰੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਹੈ ਉਸ 'ਤੇ ਅੜੀ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰਿਕਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਸਨੀਯਤਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ। ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰਿਕਸ ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

5.2 ਗਣੇਸਨ (ਉਪਰੋਕਤ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੀੜਿਤਾ/ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗ, ਨਿਰਦੋਸ਼, ਵਿਸ਼ਵਸਨੀਯ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਬੂਤ ਉੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੀੜਿਤਾ ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਗਵਾਹੀ ਉੱਤੇ ਦੋਸ਼ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਸਬੂਤ ਉੱਤੇ ਦੋਸ਼ ਸਿੱਧੀ ਬਾਰੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 10.1 ਤੋਂ 10.3 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

10.1. ਕੀ, ਯੌਨ ਹਰਾਸਾਈ, ਛੇੜਛਾੜ, ਆਦਿ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਸਬੂਤ ਉੱਤੇ ਦੋਸ਼ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵਿਜੇ [ਵਿਜੇ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਐਮ.ਪੀ., (2010) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 191], ਇਸ ਨੂੰ ਪੈਰਾ 9 ਤੋਂ 14 ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੀ.ਪੀ. 195-98)

“9. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਚੰਦ੍ਰਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੇਵਲਚੰਦ ਜੈਨ [ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਚੰਦ੍ਰਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੇਵਲਚੰਦ ਜੈਨ, (1990) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 550] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਯੌਨ ਹਮਲੇ ਦੀ ਪੀੜਿਤ ਔਰਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸਾਥੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਵਾਸਨਾ ਦੀ ਪੀੜਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਸਾਥੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੀ. 559, ਪੈਰਾ 16)

‘16. ਇੱਕ ਸੈਕਸ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪੀੜਿਤ ਹੈ। ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਤਬ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਧਾਰਾ 118

ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਯੋਗ ਗਵਾਹ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਭਾਰ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਰੀਰਕ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਖਮੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਪੱਧਰ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ਖਮੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਾਂ ਗਵਾਹ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਰਹੇ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਉੱਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਸਾਥੀ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 114 ਦੇ ਉਦਾਹਰਣ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਸਮਾਹਿਤ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਉੱਤੇ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਿਚਕਿਚਾਹਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਾਥੀ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਹੋਵੇ। ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਜਰੂਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਬਾਲਗ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਸਮਝ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਉੱਤੇ ਦੋਸ਼ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਨਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਗਵਾਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਕੁੱਲ ਹਾਲਾਤਾਂ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰੋਸ

10. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪੱਪੂ [ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪੱਪੂ, (2005) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 594] ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੁੜੀ ਇਕ ਆਸਾਨ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਕੁੜੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਆਦਤ ਹੈ, ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਖਾਸ ਮੌਕੇ ਲਈ ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਸੀ। ਪੀੜਤਾ 'ਤੇ ਸੱਟ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲੈ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੀੜਤਾ ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਪੀੜਤਾ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੋਰ ਸਬੂਤ, ਸਿੱਧ ਜਾਂ ਪਰੋਕਸੀ, ਲੱਭ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰ. 597, ਪੈਰਾ 12)

'12. ਇਹ ਅਚਰਜ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪੀੜਤਾ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਸਾਥੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਇਕ ਜਖਮੀ ਗਵਾਹ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਰੀਰਕ ਰੂਪ 'ਤੇ ਸੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਪਹਿਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਦੋਵੇਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਤੱਥ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੀੜਤਾ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਲੱਗੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਬੂਤ, ਸਿੱਧ ਜਾਂ ਪਰੋਕਸੀ, ਲੱਭ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇਵੇ। ਪੁਸ਼ਟੀ, ਇਕ ਸਾਥੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਮਝੀ ਗਈ ਪੁਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਛੋਟੀ, ਕਰੇਗੀ।'

11. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ [ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, (1996) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 384], ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਯੌਨ ਸ਼ੋਸ਼ਣ, ਛੇੜਛਾੜ ਆਦਿ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਪੀੜਿਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਜਾਂ ਮਹੱਤਵਹੀਣ ਅਸੰਗਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਭਿਯੋਗ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਯੌਨ ਹਮਲੇ ਦੀ ਪੀੜਿਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੋਸ਼ ਸਿੱਧੀ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਮਜਬੂਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਾ ਹੋਣ। ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਕੁਝ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਦੇਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਆਇਕ ਜਮੀਰ ਨੂੰ ਸੰਤੁ□ਟ ਕਰ ਸਕੇ। ਪੀੜਿਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਇੱਕ ਜਖਮੀ ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਸਾਥੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਯੌਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਖਿਆ:

(ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨੇ 394-96 & 403, ਪੈਰਾ 8 & 21)

'8. ... ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਬੇਸਹਾਰਾ ਨਾਬਾਲਗ ਕੁੜੀ ਤਿੰਨ ਹਤਾਸ਼ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਰਹੇ ਸਨ। ਫਿਰ, ਜੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਚਾਲਕ ਜਾਂ ਕਾਰ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਬਰਤੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਪੀੜਿਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਨਾਮਣੇ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਪੀੜਿਤਾ ਦਾ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਪੀੜਿਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਸਨੀਯਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ... ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ, ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਇਜ਼ਤ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਯੌਨ ਛੇੜਛਾੜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਜੋ ਅਭਿਯੋਗ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਜਾਂ ਪੀੜਿਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜੋ ਘਾਤਕ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਹੋਣ, ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਭਿਯੋਗ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ... ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਕਹਿਣਾ, ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਵਜੋਂ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੋਟ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। ... ਪੀੜਿਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਉੱਤੇ ਨਿਆਇਕ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਅਧੀਨ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਹੈ। ...

***

21. ... ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸਾਂ ਜਾਂ ਮਹੱਤਵਹੀਣ ਅਸੰਗਤੀਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਘਾਤਕ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਰਭਰਯੋਗ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਾ ਕਰਨ। ਜੇਕਰ ਪੀੜਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਲੱਗੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬੂਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਲੱਗੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਪੁਖਤਾ ਕਰਨ, ਸਾਥੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਘੱਟ। ਪੀੜਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਕੇਸ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਸਰਾਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵੇਲੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।'

(ਮੂਲ ਵਿੱਚ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

12. ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਠਾਕਰਾ ਬੇਸਰਾ [ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਠਾਕਰਾ ਬੇਸਰਾ, (2002) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 86] ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਲਾਤਕਾਰ ਸਿਰਫ ਸ਼ਾਰੀਰਿਕ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਅਕਸਰ ਇਹ ਪੀੜਤਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ (ਸਿਕ) ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਬਲਾਤਕਾਰੀ ਲਾਚਾਰ ਔਰਤ ਦੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪੀੜਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਕੇਸ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਸਰਾਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਜਾਂਚ ਵੀ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਖਾਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੋਵੇ।

13. ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਘੂਬੀਰ ਸਿੰਘ [ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਘੂਬੀਰ ਸਿੰਘ, (1993) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 622] ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪੀੜਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਜਬੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਤੌਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਹਾਲਾਤ ਨਾ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਪੀੜਤਾ ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਮੁਕਤੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਾਹਿਦ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [ਵਾਹਿਦ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, (2010) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 9] ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ [ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1952 ਐਸ.ਸੀ. 54]।

14. ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਉਭਰ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

10.2. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਮਲਿਕ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ [ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਮਲਿਕ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, (2011) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 130] ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ, ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਗਵਾਹੀ ਕਾਫੀ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਹ ਭਰੋਸਾ ਜਗਾਏ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗ, ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਉੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਹੋਵੇ।

“22. ਸਾਡੀ ਵਿਚਾਰਿਕ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, “ਉੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ” ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਕੈਲੀਬਰ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸੰਸਕਰਣ ਇਸ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੰਕੋਚ ਦੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਮੂਲ ਮੁੱਲ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਨ ਲਈ, ਗਵਾਹ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਦੀ ਸੱਚਾਈ। ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਬਿਆਨ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੰਤ ਤੱਕ, ਭਾਵ, ਜਦੋਂ ਗਵਾਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ। ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸੁਸੰਗਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰੀਵਰਜੀਕੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਗਵਾਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੰਬਾਈ ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਕਠਿਨ ਕ੍ਰਾਸ-ਐਗਜ਼ਾਮੀਨੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਦੇਹ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦਾ ਫੈਕਟਮ, ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਲੜੀਬੱਧਤਾ। ਅਜਿਹਾ ਸੰਸਕਰਣ ਹਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਸਮੱਗਰੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਰਾਮਦਗੀਆਂ, ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਥਿਆਰਾਂ, ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਤਰੀਕੇ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਮਾਹਰ ਦੀ ਰਾਏ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟੈਸਟ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕੜੀ ਗੁੰਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹ ਦਾ ਸੰਸਕਰਣ ਉਪਰੋਕਤ ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੈਸਟਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ “ਉੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ” ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸੰਸਕਰਣ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋਣ ਲਈ, ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਗਵਾਹ ਦਾ ਸੰਸਕਰਣ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮੂਲ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਸਮੱਗਰੀਆਂ, ਭਾਵ, ਮੌਖਿਕ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਮਾਦੀ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸੰਸਕਰਣ ਨਾਲ ਮੁੱਖ ਤੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੇਲ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਅਜਮਾਇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਸਕਰਣ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਚਾਰਜ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਛਾਣਬੀਨ ਕਰ ਸਕੇ।”

5.3 ਪੰਕਜ ਚੌਧਰੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਨਿਯਮ ਵਜੋਂ, ਜੇਕਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਇਕੱਲੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਦੇ। ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਫ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੀੜਤਾ ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 29 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“29. ਹੁਣ ਇਹ ਇੱਕ ਸੁਥਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੀੜਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਇਕੱਲੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟਿਕਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। [ਵਿਸ਼ਨੂ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ [ਵਿਸ਼ਨੂ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, (2006) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 283]। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਅਚ੍ਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਦੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪੀੜਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਖਾਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ "ਸੰਭਾਵਨਾ ਫੈਕਟਰ" ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮ ਨਿਯਮ ਵਜੋਂ, ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ

'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵਜਹ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ, ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। [ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਨ.ਕੇ. [ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਨ.ਕੇ., (2000) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 30]।"

5.4 ਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, (2018) 18 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 34 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਮਜਬੂਰੀ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨ ਨਾ ਹੋਣ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸੈਕਸੁਅਲ ਹਮਲੇ ਦੇ ਪੀੜਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਉੱਤੇ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਿੱਥੇ ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਭਾਲ ਕਰਨਾ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਵਜੋਂ, ਜ਼ਖਮਾਂ ਉੱਤੇ ਨਮਕ ਛਿੜਕਣ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 6 ਅਤੇ 7 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"6. ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਚੇਤ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਜਮਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰਿਕਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸਾਂ ਜਾਂ ਅਣਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਿਸੰਗਤੀਆਂ ਨਾਲ ਬਹਿਕਣ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੇ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰਿਕਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਗਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਭਾਲ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ ਉੱਤੇ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਲੱਗੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਸਬੂਤ ਲਈ ਦੇਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਸਕੇ, ਸਾਥੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਘੱਟ। ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰਿਕਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਸਰਾਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਸੁਅਲ ਮੋਲੇਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸੈਕਸੁਅਲ ਹਮਲਿਆਂ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵਿੱਚ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ [ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, (1996) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 384] (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 403, ਪੈਰਾ 21) ਵੇਖੋ।]

7. ਇਹ ਵੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੁਥਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ, ਸਬੂਤ ਦੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਇੱਜ਼ਤ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਸੈਕਸੁਅਲ ਮੋਲੇਸਟੇਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਵਾਂ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਕੇਸ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰਿਕਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸੰਗਤੀਆਂ ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਸੰਗਤੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਾ ਹੋਣ ਜੋ ਘਾਤਕ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਹੋਣ, ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਆਂਤਰਿਕ ਸ਼ਰਮ ਅਤੇ ਸੈਕਸੁਅਲ ਅਗਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਪਮਾਨ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸੈਕਸੁਅਲ ਹਮਲੇ ਦੇ ਪੀੜਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਮਜਬੂਰੀ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨ ਨਾ ਹੋਣ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸੈਕਸੁਅਲ ਹਮਲੇ ਦੇ ਪੀੜਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਉੱਤੇ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ

6. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਅਸੀਂ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਸਨੀਯਤਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਭਰੋਸੇਮੰਦਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ। ਉਸਨੂੰ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਸਨੀਯ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਦੇ, ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

7. ਹੁਣ ਜਿਹੜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਲੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਜਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਰ ਨਹੀਂ

ਹੈ। ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ੍ਰਿਕਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

8. ਹੁਣ ਜਿਹੜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਲੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਦਾਲਤ ਨੇ DW1 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਅਲੀਬੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੀ ਰਾਤ ਉਹ ਇੰਦੌਰ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਦਾਲਤ ਨੇ DW1 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਅਲੀਬੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਲਈ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। DW1 ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਉਸੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਸੀ। ਇੰਦੌਰ ਜਾਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਬਾਬੂਲਾਲ ਦਾ ਹਾਦਸਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, DW1 ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਬਾਬੂਲਾਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੰਦੌਰ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਰਾਤ ਇੰਦੌਰ ਵਿੱਚ ਰੁਕੇ ਸਨ। ਪਰੰਤੂ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਾਬੂਲਾਲ ਨੂੰ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਨੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਬਚਾਅ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਇੰਦੌਰ ਵਿੱਚ ਤੁਲਸੀਰਾਮ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰੁਕੇ ਸਨ ਪਰ ਉਕਤ ਤੁਲਸੀਰਾਮ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਬੂਲਾਲ ਨੂੰ ਵੀ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਅਲੀਬੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ DW1 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ 'ਤੇ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ DW1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਜਗਾਉਂਦੀ।

9. ਹੁਣ ਜਿਹੜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੀੜਿਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭਾਬੀ (ਜੇਠਾਨੀ) ਅਤੇ ਸਾਸ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੱਸੀ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੀੜਿਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ। ਯਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਪੀੜਿਤਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਬੀ ਅਤੇ ਸਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਪੀੜਿਤਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਔਰਤਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਭਾਬੀ ਅਤੇ ਸਾਸ ਨੂੰ ਪੀੜਿਤਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਬਜਾਏ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਅਤੇ ਪੀੜਿਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦੇ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸੰਬੰਧੀ ਸੀ।

10. ਹੁਣ ਜਿਹੜੀ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਸਜ਼ਾ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 376 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਧਾਰਾ 376 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਪੂਰਵ-ਸੋਧ ਅਨੁਸਾਰ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਸੱਤ ਸਾਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤ ਪਰਿਆਪਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਲਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਲਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਅਸਾਧਾਰਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਲਗਾ ਕੇ ਹਲਕਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀੜਿਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਸੀ। ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਤਕਲੀਫ਼ ਸਹਿਣੀ ਪਈ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਇੱਕ ਝੂਠਾ ਕੇਸ/ਬਹਾਨਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਨੀਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਤੋਂ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਸਾਧਾਰਣ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

11. ਉਪਰੋਕਤ ਅਤੇ ਉਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ

ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 376 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅੰਕਿਤ ਜ੍ਵਾਨ

ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate